

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa: **M. I.**, narodený X., bytom R. č. X, zastúpený JUDr. Ladislavom Strižovským, advokátom, Spišská Nová Ves, Starosaská ul. č. 11, proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. januára 2012, č.k. 1Sd/81/2010-60, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 13. januára 2012, č.k. 1Sd/81/2010-60 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 19. novembra 2010 číslo X.X.X. v spojení s rozhodnutím z 21. marca 2011 číslo X.X.X. a zo 6. mája 2011 číslo X.X.X. **zrušuje** a vec jej **vracia** na ďalšie konanie.

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť náhradu trov konania v sume 378,74 € do rúk právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Ladislava Strižovského do 3 dní od doručenia rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 13. januára 2012, č.k. 1Sd/81/2010-60, podľa § 250j ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie z 19. novembra 2010 číslo X.X.X. v spojení s rozhodnutím z 21. marca 2011 číslo X.X.X. a zo 6. mája 2011 číslo X. X., ktorými podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon o sociálnom zabezpečení“) a podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) odporkyňa navrhovateľovi priznala starobný dôchodok v sume 286,90 € mesačne s účinnosťou od 13. júla 2010 s tým, že podľa § 55 zákona o sociálnom zabezpečení sa starobný dôchodok nevypláca a nárok naň zaniká, pretože je nižší ako vyplácaný invalidný dôchodok.

Súd prvého stupňa po preskúmaní zákonnosti rozhodnutí dospel k záveru, že navrhovateľom podaný opravný prostriedok nie je dôvodný. Zistil, že navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok vznikol dosiahnutím 55 rokov veku 13. júla 2003 za účinnosti zákona o sociálnom zabezpečení. Odporkyňa pre výpočet výšky starobného dôchodku nemohla použiť ustanovenia § 79a a § 293ad zákona o sociálnom poistení, ktoré nadobudlo účinnosť od 1. januára 2008, lebo navrhovateľ 10. septembra 2010 požiadal o starobný dôchodok od 13. júla 2010. Odporkyňa preto postupovala vecne správne, ak starobný dôchodok vypočítala podľa § 21 zákona o sociálnom zabezpečení s použitím § 259 zákona o sociálnom poistení a ak priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 13. júla 2010 v sume 286,90 € mesačne.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP s odôvodnením, že navrhovateľ nebol v konaní úspešný, preto mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že rozsudok súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že poberal invalidný dôchodok do 13. júla 2010 a od tej doby je poberateľom starobného dôchodku, a preto bolo treba výšku jeho starobného dôchodku vypočítať podľa § 79a a § 293ad zákona o sociálnom poistení. Navrhovateľ ku dňu vzniku nároku o starobný dôchodok nepožiadaval, o tento dôchodok požiadal až po dovŕšení 62 rokov veku. Podotkol, že podľa jeho výpočtu by od 13. júla 2010 výška starobného dôchodku mala predstavovať 593,72 € mesačne. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a preskúmané rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadal priznať náhradu trov konania za právne zastupovanie v sume 458,02 €.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku a v odvolaní spochybnil skutočnosť, že vyšším dôchodkom je invalidný dôchodok. V tomto konaní nemožno preskúmať zákonnosť rozhodnutia o priznaní ani o výške invalidného dôchodku, pretože výška invalidného dôchodku nie je predmetom konania v tejto veci.

Z dávkového spisu však vyplýva, že navrhovateľ bol poberateľom čiastočne invalidného dôchodku od 1986 a podľa § 29 zákona o sociálnom zabezpečení mu bol priznaný invalidný dôchodok od 9. októbra 1989, ktorý k 13. júlu 2003 bol po prepočte 460,90 € mesačne. Invalidný dôchodok bol vymeraný navrhovateľovi ako pracujúcemu v 1.AA pracovnej kategórie (zvlášť zvýhodnenej) za obdobie 18 rokov. Invalidný dôchodok sa navrhovateľovi naďalej vypláca podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Vzhľadom na zamestnanie navrhovateľa v pracovnej kategórie 1.AA, navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení vznikol dovŕšením aspoň 55 rokov veku od 13. júla 2003. Nepochybné bolo, že navrhovateľ o starobný dôchodok od 13. júla 2003 nepožiadaval.

Navrhovateľ podal žiadosť o starobný dôchodok 10. septembra 2010 a jeho priznania sa domáhal od 13. júla 2010, t.j. od dovŕšenia 62 rokov veku.

O žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok, na ktorý vznikol nárok pred 1. januárom 2004 (u navrhovateľa 13. júla 2003) bolo potrebné rozhodnúť podľa právneho predpisu účinného do 31. decembra 2003, t.j. podľa zákona o sociálnom zabezpečení v zmysle § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku musí obsahovať nielen výpočet starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení v znení platnom ku dňu vzniku nároku na túto dávku t.j. ku 13. júlu 2003 ale aj všetky zvýšenia a úpravy, ktoré k tomuto

starobnému dôchodku patrili podľa zmien a doplnkov uvedených v zákone o sociálnom zabezpečení ako aj v zákone o sociálnom poistení až ku dňu jeho priznania a vyplácania, t.j. k 13. júlu 2010.

Rozhodnutím zo 6. mája 2011 číslo X.X.X. odporkyňa vymerala starobný dôchodok navrhovateľa z 1.AA pracovnej kategórie z priemerných mesačných zárobkov z najvýhodnejších hrubých zárobkov dosiahnutých v rokoch 1982-1985 a 1987. Odporkyňa nevykonala výpočet výšky starobného dôchodku podľa všetkých úprav a zvýšení k 13. júlu 2010, lebo upravila výšku dôchodku o zákonné zvýšenie len za roky 2003 a 2010 podľa § 82 zákona o sociálnom poistení. To znamená, že nevykonala aj ďalšie zákonné zvýšenia za obdobie roku 2004 až 2009, a to bez uvedenia dôvodov.

Až po správnom vyčíslení výšky starobného dôchodku bude môcť odporkyňa zistiť, suma ktorého dôchodku, invalidného alebo starobného, je vyššia a rozhodnúť o tom, ktorý z týchto dôchodkov bude navrhovateľovi vyplácať v súlade s § 263 ods. 10 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého sa vypláca iba jeden dôchodok a to dôchodok, ktorého suma je vyššia.

Odvolací súd pokladal za správny právny názor súdu prvého stupňa, že pre výpočet výšky starobného dôchodku nie je možné aplikovať § 79a a § 293ad zákona o sociálnom poistení, pretože tieto ustanovenia sa vzťahujú na starobné dôchodky, na ktoré vzniklo právo za účinnosti zákona o sociálnom poistení (od 1. januára 2004). V prejednávanvej veci navrhovateľovi právo na starobný dôchodok nevzniklo za účinnosti zákona o sociálnom poistení.

Vzhľadom nato, že v preskúmanom rozhodnutí odporkyne je spochybnená správnosť výpočtu starobného dôchodku, je predčasný právny záver súdu prvého stupňa vyslovený rozsudku o nezákonnosti preskúmaných rozhodnutí odporkyne.

Odvolací súd zistil nesprávnosť výpočtu výšky starobného dôchodku, preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne z 19. novembra 2010 číslo X.X.X. v spojení s rozhodnutím z 21. marca 2011 číslo X.X.X. a zo 6. mája 2011 číslom X.X.X. zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. d/

OSP, pretože v doterajšom konaní vykonané dokazovanie nepovažuje odvolací súd za dostačujúce pre vlastné rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne vykonať opätovný výpočet sumy starobného dôchodku od vzniku nároku na tento dôchodok do dňa, od ktorého navrhovateľ požiadal o jeho vyplácanie a následne rozhodne o vyplácaní toho z dôchodkov navrhovateľa, ktorý je vyšší.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V prejednávanej veci bol navrhovateľ úspešný, a preto mu patrí náhrada trov celého konania. V konaní bol zastúpený advokátom, ktorému patrí náhrada za právne zastupovanie za právne úkony právnej pomoci, ktoré v konaní účelne vynaložil. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že právny zástupca vykonal 6 úkonov právnej pomoci. V odvolaní však žiadal o priznanie náhrady za dva úkony vykonané v roku 2010 (príprava a prevzatie zastupovanie a podanie opravného prostriedku) po 55,49 € za úkon a paušálnu náhradu po 7,41 € za úkon, za dva úkony právnej pomoci vykonaných v roku 2012 (účasť na pojednávaní a podanie odvolania) po 58,69 € za úkon a paušálnu náhradu po 7,63 €. Advokát bol prítomný na pojednávaní 13. januára 2012, patrí mu potom náhrada cestovného vo výške 43,96 € ($(/0,062 \text{ l} \times 1,48 \text{ €/l PHM} + 0,183 \text{ € rež. paušál/} \times 160 \text{ km})$) a náhrada za stratu času 6 polhodín po 12,71 € = 76,26 €, 20 % DPH 76,34 € (preukázal osvedčenie platcu DPH). Spolu náhrada trov konania činí 378,74 € (§ 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/,b/,c/, § 16, § 17 ods. 1, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.Z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Náhradu trov konania je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi do rúk jeho právneho zástupcu v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2013

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová